

เวทีการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงประเทศไทย

เวที [การศึกษา](#) กับการเปลี่ยนแปลงประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่องพลังภาคเอกชนกับการปฏิรูปการเรียนรู้ เชิญ ๓ [โรงเรียน](#) ตัวอย่างมานำเสนอเรื่องราวความสำเร็จ คือโรงเรียนบ้านจันทร์ โรงเรียนบ้านตะเคียนราม และโรงเรียนวัดไผ่เกาะโพธิ์งาม

สองโรงเรียนแรก ได้เล่าไว้แล้วในบันทึกสองตอนที่ผ่านมา ส่วนโรงเรียนวัดไผ่เกาะโพธิ์งามเล่าไว้ก่อนแล้ว ในบันทึกชื่อ [พบโรงเรียนดีในชนบท](#) เอาเข้าจริงสามโรงเรียนที่มานำเสนอในวันนั้น เป็น “โรงเรียนดีในชนบท” ทั้งสิ้น เป็นกำลังใจว่า เราสามารถร่วมกันสร้างโรงเรียนดีเต็มแผ่นดินได้ ไม่ใช่เรื่องยากในเชิงเทคนิค

เรื่องยากอยู่ที่คำพูดของคุณศุภชัย เจียรวนนท์ ตอนที่ท่านถอดหัวไขนออกแล้ว ที่ท่านพูดตอนสุดท้าย ว่าขอพูดเป็นส่วนตัว ไม่ใช่ในฐานะหัวหน้าภาคธุรกิจในการประสานงานการศึกษา ว่าปัญหาอยู่ที่ระบบผูกขาด ทำให้กลไกตลาดไม่ทำงาน โดยผู้ผูกขาดบริการการศึกษาคือภาครัฐ มีผลทำให้คุณภาพการศึกษาไทยตกต่ำอย่างเห็น เนื่องจากขาดการแข่งขัน

ก่อนถอดหัวไขนการศึกษาภาครัฐ คุณศุภชัยบอกว่า โครงการประสานงานการศึกษาคือการสร้างระบบนิเวศใหม่ทางการศึกษา ผ่านการสร้างกองทุนการศึกษาระบบนิเวศใหม่นั้น ผมตีความว่าหมายถึงสภาพที่ระบบไม่มีการผูกขาด มีการแข่งขัน เอาระบบผูกขาดออกไป

ตีความได้ว่า เรามีภาพใหญ่ของระบบการศึกษาที่ผิดพลาด หากไม่แก้ที่ต้นเหตุ จะไม่มีวันพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้คุณภาพพลเมืองไทยในอนาคตสูงขึ้น เป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทย ๔.๐ คือเป้าหมายประเทศไทย ๔.๐ ของรัฐบาล จะไม่มีวันบรรลุได้

ภาพใหญ่ที่ผิดพลาดของบ้านเมืองเป็นเรื่องเข้าใจยาก ดังกรณีเยอรมันสมัยนาซี คนทั้งเมืองเห็นดีเห็นงามตามฮิตเลอร์นะครับ จนเมื่อแพ้สงครามโลกครั้งที่สองแล้วนั้นแหละคนเยอรมันจึงได้สติ วันก่อนผมแนะนำหนังสือเรื่องเมืองขวางน้ำ ก็เป็นภาพใหญ่ที่อยู่ในลักษณะเส้นผมบังภูเขาเช่นเดียวกัน วันนี้อมาเจอระบบการศึกษาอีก

วิธีแก้ปัญหามีฉาพิฐูเชิงระบบ ต้องใช้ การวิจัยระบบ (Systems Research) มาช่วย วงการสุขภาพโคคดีที่เรามี สวรส. (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข) ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ทำวิจัยสร้างนวัตกรรมเชิงระบบให้แก่ระบบสุขภาพไทยมากมาย เลื่องลือไปทั่วโลก แต่น่าเสียดายที่เราไม่มีสถาบันวิจัยระบบการศึกษา ระบบการศึกษาไทยจึงขาด evidence ภาพใหญ่ สำหรับนำมาใช้เปลี่ยนแปลงระบบที่ไม่เหมาะสม ระบบการศึกษาไทยจึงไม่ตั้งอยู่บน evidence-based systems development

ผมเข้าใจว่าในช่วงเวลาประมาณ ๒๐ ปีที่ผ่านมา ระบบการศึกษาไทยถูกผลักดันโดย การเมืองเชิงผลประโยชน์ของกลุ่มคน ไม่ใช่เพื่อเป้าหมายผลลัพธ์การเรียนรู้ของเด็ก และจนปัจจุบันก็ยังไม่มีการแก้ไข การเปลี่ยนแปลงประเทศไทยภาพใหญ่หากไม่จับเรื่องนี้ ก็ยากที่จะบรรลุประเทศไทย ๔.๐ ได้

ศ. นพ. ประเวศ วะสี ได้ใช้เวลา ๒๐ นาที ปาฐกถาเรื่อง พลังภาคเอกชนกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ดู ppt ได้ [ที่นี่](#)
ท่านเสนอให้มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ จากเอาวิชาเป็นตัวตั้ง เป็น เอาชีวิตจริงเป็นตัวตั้ง ซึ่งกรณีตัวอย่าง ๓ โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอาทิตย์ที่ 12 กุมภาพันธ์ 2017 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอาทิตย์ที่ 12 กุมภาพันธ์ 2017 เวลา 16:01 น.

ใช้แนวทางใหม่ที่ท่านเสนอทั้งสิ้น

วิจารณ์ พานิช

๑๙ มี.ค. ๖๐

คัดลอกจาก: <https://www.gotoknow.org/posts/622825>